

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 427/2011-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť A. K., B., zastúpenej advokátom JUDr. B. B., B., vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 39 Er 1316/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. septembra 2011 doručená sťažnosť A. K., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 39 Er 1316/2010. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 30. augusta 2011.

Zo sťažnosti vyplýva, že uznesením okresného súdu č. k. 39 Er 1316/10-71 zo 17. júna 2011 doručeným právnenému zástupcovi sťažovateľky ako povinnej 1. júla 2011 boli zamietnuté námietky sťažovateľky proti exekúcii. Sťažovateľka namietala, že podľa upovedomenia o začatí exekúcie zo 17. decembra 2010 exekučným titulom má byť platobný rozkaz Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 31 Er 5790/97 z 20. novembra 2007, hoci takéto rozhodnutie nikdy vydané nebolo. Súdny exekútor označil povinnú osobu menom A. K. a bydliskom H., B., hoci sťažovateľka na tejto adrese nikdy nebývala. Doručenie upovedomenia o začatí exekúcie sťažovateľke 28. januára 2011 bolo vôbec prvou písomnosťou, ktorá jej bola doručená v súvislosti s exekučným konaním, resp. súdnym konaním o výkon rozhodnutia, a to napriek tomu, že oprávnený podal návrh na výkon rozhodnutia okresnému súdu už 23. novembra 1998. Od tohto okamihu však okresný súd so sťažovateľkou nekomunikoval a nekonal. Sťažovateľke nebolo doručené nijaké vyrozumienie, nijaké rozhodnutie. Konanie prebiehalo 13 rokov bez toho, aby sa o tom sťažovateľka dozvedela. Pritom nemenila miesto pobytu a zdržiava sa stále na súčasnej adrese. Vlastným správaním nedala žiaden dôvod na to, aby s ňou oprávnený, súdny exekútor, resp. okresný súd nekomunikovali. Sťažovateľka sa dôvodne domnieva, že či už v súdnom konaní o výkon rozhodnutia (sp. zn. E 1660/98), alebo v konaní exekučnom nie je len objektom konania, ale aj subjektom práv a povinností, ktoré jej priznáva Občiansky súdny poriadok, resp. Exekučný poriadok. Potom, ako bola pôvodná oprávnená osoba 11. mája 2005 ex offo vymazaná z Obchodného registra, sťažovateľka sa nemohla domnievať, že naďalej trvá jej povinnosť vyplývajúca z platobného rozkazu. Z upovedomenia o začatí exekúcie zo 17. decembra 2010 vyplýva, že sa exekúcia podľa názoru súdneho exekútora začala 10. januára 2006, keď došiel návrh oprávneného podľa § 36 ods. 2 Exekučného poriadku. Poverenie na výkon exekúcie vydal okresný súd 19. novembra 2010, teda takmer po 5 rokoch od podania návrhu. Boli teda hrubo porušené lehoty podľa Exekučného poriadku. Uznesením okresného súdu č. k. E 1660/98-24 zo 7. júla 2006 vo veci výkonu rozhodnutia bolo už raz rozhodnuté zastavením konania, a to z dôvodu, že oprávnený v zákonom ustanovenej lehote nepredložil oznámenie o podaní návrhu na vykonanie exekúcie a zároveň nepodal návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (§ 372m Občianskeho súdneho poriadku). Hoci proti takémuto rozhodnutiu nebol opravný prostriedok prístupný, oprávnený ho podal a v konaní sa podľa

§ 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku ďalej pokračovalo. Rozhodnutie o zastavení konania nebolo sťažovateľke doručené. Nedozevedela sa ani o oznámení oprávneného v zmysle § 372 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku. Oznámenie urobil iný subjekt na strane oprávneného, než ten, ktorý bol označený v uznesení okresného súdu č. k. E 1660/98-8 z 8. februára 2000 o nariadení výkonu rozhodnutia. Hoci podľa § 372 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku má právoplatné uznesenie súdu o nariadení výkonu rozhodnutia účinky právoplatného upovedomenia o začatí exekúcie podľa Exekučného poriadku, okresný súd toto uznesenie od jeho vydania 8. februára 2000 až dosiaľ sťažovateľke nedoručil. Sťažovateľka sa preto oprávnene domnieva, že uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia dosiaľ nenadobudlo právoplatnosť. Nedoručenie uznesenia je prekážkou toho, aby sa v konaní mohlo kontinuálne pokračovať postupom podľa § 372 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku. Namiesto doručenia tohto uznesenia súdny exekútor 17. decembra 2010 vydal nové upovedomenie o začatí exekúcie s tvrdením, že exekučné konanie sa začalo 10. januára 2006. Upovedomenie doručil sťažovateľke 28. januára 2011, teda po 13 rokoch od vykonateľnosti rozhodnutia a po 10 rokoch od nariadenia výkonu rozhodnutia. Kým podľa pôvodného uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia sa mala exekúcia vykonať predajom hnutelných vecí, podľa upovedomenia sa má vykonať prikázaním pohľadávky z účtu v banke. Sťažovateľka v námietkach poukázala na premlčanie práva v dôsledku plynutia času, čo obsah spisu potvrdzuje. Namieta tiež, že podanie oprávneného z 20. októbra 2005 nemožno považovať za spôsobilý návrh na vykonanie exekúcie, lebo neobsahuje všetky predpísané zákonné náležitosti. Zo spisu nevyplýva, ako došlo k zámene účastníkov konania na strane oprávneného. Oprávnenou osobou bola pôvodne A., s. r. o. Zo spisu ďalej vyplýva, že už v roku 2001 došlo k prevodu pohľadávok z tohto subjektu na Ing. P. S., ktorý však zomrel a súčasný oprávnený je jeho dedičom. Napriek týmto skutočnostiam sa sťažovateľka nikdy nedozevedela o zámene účastníka konania na strane oprávneného, a to ani od postupcu či postupníka, ale ani od exekútora, resp. okresného súdu. Preto možno mať pochybnosti aj o tom, či oprávnený splnil svoju povinnosť preukázať, že osoba povinná z exekučného titulu dobrovoľne nesplnila povinnosť do rúk postupníka, keď o prevode pohľadávky nemohla vedieť.

Sťažovateľka navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 39 Er 1316/10 s tým, aby bolo uznesenie zo 17. júna 2011 zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Požaduje tiež, aby za prietahy v konaní jej bolo priznané finančné zadosťučinenie vo výške 2 000 €. Napokon sa domáha náhrady trov právneho zastúpenia advokátom.

Z uznesenia okresného súdu č. k. 39 Er 1316/10-71 zo 17. júna 2011 vyplýva, že ním boli zamietnuté námietky sťažovateľky ako povinnej proti exekúcii. Podľa názoru okresného súdu vzhľadom na ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka premlčacia doba od začatia súdneho výkonu rozhodnutia 23. novembra 1998 neplynie. Preto námietku premlčania treba považovať za neopodstatnenú. Zo spisu vyplýva, že pri označení exekučného titulu v upovedomení o začatí exekúcie došlo k zrejmej nesprávnosti v písaní, ktorú je súdny exekútor povinný opraviť. Táto vada preto nemá vplyv na zákonnosť exekúcie. To isté sa vzťahuje aj na námietku nesprávneho a neúplného označenia bydliska účastníkov konania. Z exekučného titulu bezpochyby vyplýva, kto je oprávnený a kto je povinný. Neskoršie chyby v označení bydliska účastníkov konania nemajú vplyv na zákonnosť exekúcie, ak je identifikácia týchto osôb nezameniteľná s inými osobami.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy, alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť v časti namietajúcej porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného

predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Podľa názoru ústavného súdu uznesenie okresného súdu dostatočným a presvedčivým spôsobom vysvetľuje, prečo nemožno považovať uplatnené námietky sťažovateľky za dôvodné. Preto v žiadnom prípade nemožno považovať toto uznesenie za arbitrárne, ale ani za zjavne neodôvodnené. Niet teda ani príčiny na to, aby ústavný súd do týchto záverov zasiahol. Skutočnosť, že posúdenie veci okresným súdom nekorešponduje s posúdením sťažovateľky, sama osebe porušenie označených práv nezakladá.

Odlišná je situácia týkajúca sa tej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namieta zbytočné prieťahy v konaní podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. porušenie práva na súdne konanie v primeranej dobe podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na rozhodnutie o tejto časti sťažnosti nie je daná právomoc ústavného súdu.

Sťažovateľka v tomto smere dosiaľ nevyužila všetky účinné prostriedky nápravy, a to konkrétne, neobrátila sa so sťažnosťou na prieťahy v konaní na predsedu okresného súdu ako orgán štátnej správy súdnictva. Preto doteraz nevznikol priestor na to, aby sa uplatnenou námietkou mohol zaoberať ústavný súd.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. septembra 2011